

PM2000-Select
The DreamFactory

06 december 2010

HOME MEER NIEUWS DOSSIERS SERVICE LINKS CONTACT

ZOEK

Onrustige dementerenden weinig profijt van psychofarmaca

Tachtig procent van de demente verpleeghuisbewoners vertoont probleemgedrag. Dat wordt niet alleen veroorzaakt door de ziekte zelf, maar vermoedelijk ook door de sfeer op de afdeling en de kwaliteit van zorg.

Dit zegt verpleeghuisarts Sytse Zuidema naar aanleiding van zijn onderzoek naar gedrag van demente bewoners van 59 psychogeriatrische afdelingen in Nederlandse verpleeghuizen. Op 8 februari promoveert hij daarop aan de Radboud Universiteit Nijmegen. Onder probleemgedrag verstaat Zuidema agressie, apathie, onrust, depressie, wanen, hallucinaties en angst. Tweederde van de dementerenden krijgt hiervoor slaapmiddelen antidepressiva en antipsychotica.

Grote verschillen

Maar dementie is echter niet enige oorzaak van probleemgedrag. Een gebrekkige kwaliteit van zorg kan daaraan bijdragen. Zuidema ontdekte namelijk grote verschillen tussen de afdelingen. Op de ene afdeling was slechts eenderde van de bewoners onrustig, op de andere allemaal. En op sommige afdelingen was niemand apathisch, terwijl ergens anders driekwart apathisch was. Die verschillen kon hij niet verklaren door de ernst van de dementie, het aantal bewoners per afdeling of personele bezetting.

Muziktherapie en aandacht

Zuidema: 'Ik heb dat niet onderzocht, maar ik vermoed dat die verschillen te maken hebben met de sfeer op de afdeling, zoals de inrichting en huiselijkheid, en met de kwaliteit van zorg. Als het personeel bewoners meer individuele aandacht schenkt, ingaat op hun behoeften en bijvoorbeeld gebruik maakt van psychomotore therapie, muziektherapie, zintuigactivering vertonen ze minder probleemgedrag en hebben ze minder medicatie nodig.'

Alternatieven voor medicatie

Hij baseert zijn bevindingen zowel op internationaal onderzoek als op eigen ervaringen met een psychogeriatrische afdeling in het verpleeghuis Kalorama in Beek-Ubbergen. 'We legden het accent op psychosociale interventies. Iedere week bespraken we met het team het probleemgedrag van individuele bewoners. We zochten naar oorzaken en interventies om het gedrag hanteerbaar te maken. Daardoor ging de verzorging bewust zoeken naar alternatieven voor medicatie.'

Antipsychotica hebben nauwelijks effect

Zuidema wilde de bewoners zo weinig mogelijk pillen geven. 'Antipsychotica veroorzaken Parkinsonachtige verschijnselen, spierstijfheid en sufheid. Bovendien blijkt uit mijn onderzoek dat antipsychotica maar bij een op de vijf dementerenden positief effect hebben. De onrust, angst en wanen blijven. Het gevolg van onze nieuwe aanpak was dat van de veertien bewoners er maar één antipsychotica hoefde te gebruiken.'

Samenwerking met psycholoog

Om de zorg aan dementerenden te verbeteren is het volgens Zuidema belangrijk dat de verpleeghuisarts nauw samenwerkt met de psycholoog. 'Dan zien verpleegkundigen en verzorgenden dat ook de arts psychosociale interventies beter vindt dan medicatie.' Daarnaast pleit hij voor betere scholing van het personeel. 'Dat hoeven geen dure cursussen te zijn. Van teambesprekingen, waarin je per patiënt stilstaat bij wat hem onrustig kan hebben gemaakt en hoe je daar op kunt inspelen, leer je ontzettend veel en zijn daarom zeker zo effectief.' (MvR)

Geïnteresseerden kunnen het proefschrift aanvragen bij Sytse Zuidema: s.zuidema@vphg.umcn.nl

Lees [hier](#) het artikel 'Eén patiënt opofferen voor het welzijn van de anderen' in *Psy* 2/2008

© Psy 04-02-2008

STUUR DOOR REAGEREN PRINT

[Disclaimer](#)

Impulse
Info Systems B.V.
ICT ontwikkeling & diensten

Meubilair voor cliënt
en kantoor!

EXSTA®
PROJEKTMEUBILAIR

MEEST GELEZEN

1 Sleutel minder aan psychiatrische stoornissen. Zet liever een maatschappelijk werker in'

2 Beter herstel door persoonlijk contact

3 Langer werken voor hetzelfde pensioen

4 Angst, depressie en onrust bij dementie kunnen met zestig procent omlaag

5 Anonieme internethulp gaat op zwart

SUICIDE
PATIËNTE
mensenkennis
opdoen?

E-MENTAL
HEALTH

Opleiding en
Nascholing
2010/2011

Vraag aan!